

Bruksela, 20 marca 2023 r.
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Europejski semestr 2023
– Sprawozdanie podsumowujące

Delegacje otrzymują w załączeniu przygotowane przez prezydencję sprawozdanie podsumowujące dotyczące przyjętych przez Radę konkluzji w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2023, sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania, wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, a także zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro. W dokumencie odzwierciedlono również powiązane dyskusje prowadzone, w pierwszej fazie cyklu, w różnych składach Rady na temat europejskiego semestru 2023.

Kontekst

22 listopada 2022 r. Komisja przyjęła jesienny pakiet dotyczący europejskiego semestru 2023 obejmujący:

- roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2023¹, w której określono strategię polityki gospodarczej i zatrudnieniowej dla UE, zgodnie z czterema wymiarami konkurencyjnej zrównoważoności;
- sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania 2023², w którym zalecono, by w 17 państwach członkowskich przeprowadzono w 2023 r. szczegółową ocenę sytuacji w celu stwierdzenia ewentualnych zakłóceń równowagi makroekonomicznej i oceny ich powagi;
- wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu³, w którym przeanalizowano sytuację zatrudnieniową i społeczną w Europie i zwrócono uwagę na obszary, w których poczyniono postępy, oraz obszary, w których należy zrobić więcej;
- zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁴ (zalecenie dla strefy euro), na lata 2023–2024, w którym zalecono, by państwa członkowskie strefy euro podjęły działania indywidualne, w tym w drodze realizacji swoich planów odbudowy i zwiększania odporności, oraz zbiorowe – w ramach Eurogrupy.

W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego (ASGS) przedstawiono priorytety polityki gospodarczej i zatrudnieniowej dla UE na okres 12–18 miesięcy po jej opublikowaniu. Przedstawiona w ASGS perspektywa gospodarcza opierała się na jesiennej prognozie gospodarczej Komisji z listopada 2022 r., z której wynikało, że po dobrej pierwszej połowie 2022 r. gospodarka UE weszła w znacznie trudniejszą fazę.

¹ Dok. 15184/22

² Dok. 15189/22

³ Dok. 15076/22

⁴ Dok. 15180/22

Pomimo wstrząsu gospodarczego spowodowanego agresją Rosji na Ukrainę wzrost PKB w UE w pierwszej połowie 2022 r. utrzymywał się na solidnym poziomie, a w trzecim kwartale nadal był dodatni. Rynki pracy okazały się szczególnie odporne, zaś bezrobocie osiągnęło rekordowo niski, a zatrudnienie rekordowo wysoki poziom.

W ASGS przedstawiono w zarysie program polityki gospodarczej mający złagodzić negatywne skutki wstrząsów energetycznych w perspektywie krótkoterminowej oraz umożliwić dalsze wspieranie zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego i zwiększenie odporności w perspektywie średnioterminowej, przy jednoczesnym utrzymaniu elastyczności, by móc sprostać nowym wyzwaniom.

17 stycznia 2023 r. Rada Ecofin zatwierdziła **konkluzje w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego 2023**⁵. Ministrowie przyznali, że gospodarka i społeczeństwo UE stoją przed wieloma wyzwaniami gospodarczymi, społecznymi i geopolitycznymi wynikającymi z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Uznano, że rekordowo wysokie ceny energii, wysokie stopy inflacji, niedobory dostaw, zwiększone poziomy zadłużenia i rosnące koszty finansowania zewnętrznego mają silny wpływ na wiele gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w UE, co wymaga szybkich, ukierunkowanych i skoordynowanych działań politycznych na szczeblu unijnym i krajowym.

Rada zasadniczo zgodziła się co do tego, że priorytety gospodarcze przedstawione w ASGS oraz cztery wymiary konkurencyjnej zrównoważoności – zrównoważenie środowiskowe, wydajność, sprawiedliwość i stabilność makroekonomiczna – nadal wyznaczają kierunek koordynacji polityki gospodarczej, fiskalnej i polityki zatrudnienia UE. Dostrzeżono potrzebę ochrony stabilności gospodarczej, fiskalnej i finansowej oraz zajęcia się zakłóceniami równowagi makroekonomicznej. Środki z zakresu polityki powinny wspierać sprawiedliwy, inkluzywny, odporny i zrównoważony wzrost gospodarczy. Środki te powinny również przyczynić się do przyspieszenia zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, zgodnie ze średnio- i długoterminowymi celami UE w zakresie klimatu i środowiska.

⁵ Dok. 5125/23

Co do 2023 r. Rada zauważyła, że europejski semestr oraz realizacja planów odbudowy i zwiększania odporności powinny nadal stanowić ramy koordynacji polityki UE. Z zadowoleniem przyjęto fakt, że Komisja zamierza przedstawić całościowy przegląd wyzwań gospodarczych i społecznych w każdym państwie członkowskim, łącznie ze ścisłym monitorowaniem pojawiających się zagrożeń, a jednocześnie podkreślono, jak ważne dla wyeliminowania takich zakłóceń jest dalsze wdrażanie procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej. Rada zaapelowała jednak o to, by w europejskim semestrze koncentrować się przede wszystkim na politykach gospodarczych, fiskalnych i zatrudnieniowych, w tym na politykach mających znaczenie dla zielonej i cyfrowej transformacji, oraz by unikać powielania i nakładania się działań w ramach różnych obszarów prac związanych z nadzorem, przy jednoczesnym zapewnianiu komplementarności.

W swoich konkluzjach z 17 stycznia 2023 r. dotyczących **sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania na 2023 r.**⁶ Rada Ecofin z zadowoleniem przyjęła analizę przedstawioną w tym sprawozdaniu, które rozpoczęło dwunasty roczny cykl procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, w UE i w strefie euro.

Ministrowie przyjęli do wiadomości, że Komisja zamierza przeprowadzić szczegółowe oceny sytuacji w odniesieniu do dziesięciu państw członkowskich, które w 2022 r. doświadczyły zakłóceń równowagi lub nadmiernych zakłóceń równowagi, jak również w odniesieniu do kolejnych siedmiu państw członkowskich, w których występuje szczególne ryzyko pojawienia się nowych zakłóceń równowagi.

Rada podkreśliła, że zapobieganie zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowanie zwiększa zdolność państw członkowskich do reagowania na wstrząsy i wspiera konwergencję gospodarczą. Redukowanie wszystkich zakłóceń równowagi przynosi pozytywne skutki uboczne dla całej strefy euro i UE.

⁶ Dok. 5124/23

W projekcie zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁷ na 2023 r. zalecono, by państwa członkowskie podjęły w latach 2023–2024 działania, indywidualnie – poprzez wdrażanie ich planów odbudowy i zwiększania odporności, oraz zbiorowo – w ramach Eurogrupy. Gospodarki w strefie euro powinny utrzymać wysoki poziom inwestycji publicznych i promować inwestycje prywatne niezbędne do zwiększenia odporności gospodarczej i społecznej oraz wsparcia zielonej i cyfrowej transformacji, w tym w celu poprawy efektywności energetycznej i przejścia na energię ze źródeł odnawialnych. Powinny one wdrażać programy polityki spójności oraz plany odbudowy i zwiększania odporności, przy zapewnieniu terminowej realizacji reform i inwestycji, oraz zapewnić, aby aktualizacje planów były ukierunkowane na konkretne cele – biorąc pod uwagę zmieniającą się sytuację gospodarczą – i nie ograniczały przy tym ogólnych ambicji.

Jeżeli chodzi o społeczne aspekty projektu zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁸, państwa członkowskie zachęcono, by działały zgodnie z praktykami krajowymi i z poszanowaniem roli partnerów społecznych, by wspierały dynamikę płac, która łagodzi spadek siły nabywczej pracowników, w szczególności pracowników o niskich dochodach, przy jednoczesnym odzwierciedleniu średniookresowych zmian w zakresie wydajności i ograniczeniu efektu drugiej rundy w odniesieniu do inflacji. Należy podjąć działania służące opracowaniu i dostosowaniu, w razie potrzeby, systemów wsparcia społecznego, aby pomóc gospodarstwom domowym znajdującym się w trudnej sytuacji w radzeniu sobie ze wstrząsem energetycznym oraz z zieloną i cyfrową transformacją, z uwzględnieniem zwiększonego zagrożenia ubóstwem. Państwa członkowskie należące do strefy euro powinny w dalszym ciągu udoskonalać aktywną politykę rynku pracy i podejmować działania w celu rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej kadry oraz promowania wysokiej jakości zatrudnienia.

Zalecenie zostanie przyjęte po zatwierdzeniu przez Radę Europejską obradującą 23–24 marca 2023 r.

⁷ Dok. 5041/23

⁸ Dok. 5278/23

13 marca 2023 r. Rada EPSCO przyjęła **wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu 2023**⁹.

Sprawozdanie zawiera roczny przegląd kluczowych kwestii dotyczących zatrudnienia i sytuacji społecznej w Unii Europejskiej, jak również podejmowanych w ostatnim czasie przez państwa członkowskie środków z zakresu polityki zgodnie z wytycznymi dotyczącymi polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Na tym samym posiedzeniu Rada zatwierdziła **konkluzje w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2023 i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu**¹⁰, w których wezwała państwa członkowskie do uwzględnienia priorytetów i ustaleń zawartych w obu tych dokumentach w ich krajowych programach reform oraz do intensywniejszego wdrażania zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, tak aby osiągnąć główne i krajowe cele UE na 2030 r. Rada zwróciła się do państw członkowskich o poprawę adekwatności i stabilności systemów ochrony socjalnej dla wszystkich, aby zwiększyć odporność gospodarczą i społeczną, z uwzględnieniem kurczącej się liczby ludności w wieku produkcyjnym związanej ze zmianami demograficznymi.

Państwa członkowskie powinny systematycznie angażować partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i inne zainteresowane strony w sposób terminowy i znaczący na wszystkich etapach europejskiego semestru i cyklu kształtowania polityki, ponieważ ma to kluczowe znaczenie dla powodzenia koordynacji i wdrażania polityki gospodarczej, zatrudnieniowej i społecznej.

Ministrowie zachęcili Komisję, by monitorowała aspekty w zakresie zatrudnienia i umiejętności oraz aspekty społeczne zielonej i cyfrowej transformacji w ramach europejskiego semestru, oczekując przy tym aktualizacji krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

⁹ Dok. 6059/23

¹⁰ Dok. 6681/23

Wymiany poglądów i debata orientacyjna

6 grudnia 2022 r. Rada Ecofin przeprowadziła wymianę poglądów na temat trzech elementów pakietu jesiennego: rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w której nakreślono priorytety polityki gospodarczej i zatrudnieniowej dla UE na okres od 12 do 18 miesięcy; sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania, które rozpoczęło roczny cykl procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej; oraz zalecenia dotyczącego zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, w którym przedstawiono zalecenia dla państw członkowskich należących do strefy euro dotyczące polityk mających wpływ na funkcjonowanie strefy euro jako całości. Odnośne dokumenty zostały zatwierdzone na posiedzeniu Rady Ecofin 17 stycznia 2023 r.

8 grudnia 2022 r. Rada EPSCO przeprowadziła – po przedstawieniu przez Komisję jesiennego pakietu – debatę orientacyjną na temat europejskiego semestru. Ministrowie zasadniczo wyrazili zadowolenie z pakietu, uznając jego priorytety i wyzwania za istotne i aktualne. Ministrowie zaapelowali o znalezienie równowagi między średnio- i długoterminowymi wyzwaniami, przy jednoczesnym tymczasowym wspieraniu grup znajdujących się w trudnej sytuacji ze względu na wzrost kosztów życia związany z wysoką inflacją i wysokimi kosztami energii. Ministrowie uznali, że szkolenie i uczenie się, takie jak podnoszenie i zmiana kwalifikacji, są narzędziami niezbędnymi, by zniwelować lukę między niedoborem siły roboczej a bezrobociem. Podkreślili kluczowe znaczenie aspektów polityki zatrudnieniowej i społecznej w europejskim semestrze.

Podczas wymiany poglądów, która odbyła się 13 marca 2023 r., ministrowie EPSCO skupili się na konkurencyjności i umiejętnościach. Ministrowie uznali, że konkurencyjność jest niezbędna do osiągnięcia trwałej odporności gospodarczej oraz dobrobytu ekonomicznego i społecznego. Ponadto ułatwi ona zieloną i cyfrową transformację poprzez tworzenie możliwości dla przedsiębiorstw i osób fizycznych. Ministrowie byli zdania, że przyszła konkurencyjność gospodarek europejskich zależy od zestawu umiejętności pracowników europejskich, ponieważ niski poziom umiejętności cyfrowych może hamować wzrost wydajności i pogłębiać przepaść cyfrową, prowadząc do nierówności. Umiejętności mają kluczowe znaczenie dla realizacji ambicji UE polegającej na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. i na wykorzystaniu możliwości oferowanych przez cyfrową dekadę, bez pozostawiania nikogo w tyle.

Na posiedzeniu Rady ds. Środowiska 16 marca 2023 r. ministrowie podkreślili potrzebę dalszego badania korzyści społeczno-gospodarczych wynikających ze zrównoważenia środowiskowego pomimo poważnych wyzwań gospodarczych, społecznych i fiskalnych wynikających z rosyjskiej agresji na Ukrainę. Ministrowie rozmawiali o przekrojowych czynnikach gospodarczych, które mogą przyczynić się do przyspieszenia przejścia na zrównoważone systemy konsumpcji i produkcji, przeciwdziałać utracie różnorodności biologicznej i wspierać wzrost gospodarczy. W tym kontekście ministrowie podkreślili, że zajęcie się luką inwestycyjną w dziedzinie środowiska, promowanie ekologicznego planowania budżetu oraz stopniowe wycofywanie paliw kopalnych i innych szkodliwych dotacji może odegrać kluczową rolę w ułatwianiu zrównoważonych transformacji systemowych. Ministrowie zauważyli również, że europejski semestr musi pozostać przejrzystym procesem, i w związku z tym zasygnalizowali znaczenie wiedzy i dostępności wiarygodnych danych jako ważnych czynników umożliwiających zieloną transformację.

Uznając parlamentarny wymiar europejskiego semestru, prezydencja wspólnie z Parlamentem Europejskim zorganizowała Tydzień Parlamentarny Europejskiego Semestru 2023¹¹ (27–28 lutego 2023 r.) na temat unijnego zarządzania gospodarczego z perspektywy parlamentu, a także uczestniczyła we wspólnej debacie Parlamentu Europejskiego na temat europejskiego semestru (14 marca 2023 r.).

¹¹ [Agenda - European Parliamentary Week 2023_14.02.pdf \(europa.eu\)](#)